

Vzpomínka na profesora Rudolfa Jedličku

Počátkem letošního roku si připomínáme 150. výročí narození jedné z nejvýznamnějších osobností spojené s naším městem. Dne 20. února 1869 se v Lysé nad Labem narodil vynikající lékař, chirurg, rentgenolog, radiolog a mecenáš, profesor Rudolf Jedlička. Poté, co dokončil gymnázium, kde ho učil i J. S. Guth Jarkovský, pokračoval ve studiu lékařství. Po promoci doktorem veškerého lékařství na české Karlo-Ferdinandově univerzitě dne 28. července 1895 zamířil Rudolf Jedlička na Maydlovu chirurgickou kliniku. Brzy po objevu Roentgenových paprsků prosadil už v lednu 1897 první operaci

provedenou na základě diagnostiky rentgenem. K tomuto tématu se váže kuriózní historie. První rentgen v Čechách totiž nekoupila nemocnice, ale hoteliér Antonín Cífk, který si ve svém pražském hotelu U černého koně zřídil jako atrakci pro hosty soukromý rentgenový kabinet. Hosté si mohli na zobrazovacím stínítku prohlížet vlastní kostru. Právě na tomto přístroji provedl Jedlička první vyšetření. V letech 1912–13 se osobně zúčastnil I. balkánské války. Z vlastních prostředků vypravil skupinu chirurgů a pracoval zdarma v Bělehradské nemocnici. Za dobu svého působení operoval se svojí skupinou 1 788 raněných, z nichž pouze 38 zemřelo. Setkání s tolika válečnými invalidy přivedlo Rudolfa Jedličku k mnoha humanitárním projektům. V roce 1913 otevřel Ústav pro tělesně postižené děti na Vyšehradě – dnes známý Jedličkův ústav, o dva roky později Pražské sanatorium s II. chirurgickou klinikou v Podolí, kterému se nemohlo rovnat žádné podobné zařízení v Evropě. Po vzniku Československa byly Jedličkovy nesporné vědecké zásluhy roku 1921 oceněny jeho jmenováním řádným profesorem a prvním přednostou II. chirurgické kliniky University Karlovy. Rudolf Jedlička byl ukázkovým příkladem workoholika. Svě profesi obětoval veškerý čas a také osobní život. Pracoval na poliklinice, měl praxi v pražské Příčné ulici, přednášel studentům, psal odborné práce, jezdil na lékařská sympozia. Uměl anglicky, německy, francouzsky a latinsky – často přednášel v zahraničí, například i na věhlasné klinice Mayo v Americe. Přesto měl i své

koníčky. Rád četl, chodil do divadla, stýkal se s významnými kulturními osobnostmi. Každý rok na svoje narozeniny pronajal hudební sál, zaplatil orchestr a zpěváky a nechal si zahrát Verdiho Requiem. To byla jeho oblíbená skladba. O víkendech jezdil do Harrachova, kde měl na Novém Světě secesní vilu. Na zahrádce měl ochočenou srnku a taky husu, která slyšela na jméno a chodila za svým pánem jako pejsek. On neměl rád jen lidi, ale také zvířata. V harrachovské vile prožil i poslední dny svého života. Při přednášce dne 18. 10. 1926 jej postihl těžký atak anginy pectoris. Přednášku přesto dokončil. Těžce vyčerpaný se nechal převézt do harrachovské vily, kam za ním dorazili nejbližší. Jeho

zdravotní stav se hodinu od hodiny zhoršoval, u jeho lůžka se střídali členové rodiny i kolegové z kliniky. Dne 26. října v půl desáté večer Rudolf Jedlička zemřel.

O jeho ušlechtilosti svědčí jeho životní krédo: „**Není důležité člověku, aby žil dlouho, ale aby byl spokojen svým způsobem života a šťasten svým konáním. Je-li v tomto štěstí obsažen i kousek štěstí jiných, pak je život krásný.**“

Rudolfa Jedličku spojuje s Harrachovem nejen jeho vila, kterou ve své závěti věnoval dětem z Jedličkova ústavu, ale i členství v místních spolcích. Byl členem Svazu lyžařů a zakládajícím členem L.T.B.K. Nový Svět (Lyžařský a turistický Bucharův klub).

O životě a díle této významné osobnosti vyšla v roce 2013 (a letos opět) knížka s názvem „Rudolf Jedlička, samaritán v bílém pláští“ autora Aleše Dvořáka.

Stanislav Slavík

V letech 1912–13 se osobně zúčastnil I. balkánské války.

Z vlastních prostředků vypravil skupinu chirurgů a pracoval zdarma v Bělehradské nemocnici. Za dobu svého působení operoval se svojí skupinou 1 788 raněných, z nichž pouze 38 zemřelo. Setkání s tolika válečnými invalidy přivedlo Rudolfa Jedličku k mnoha humanitárním projektům. V roce 1913 otevřel Ústav pro tělesně postižené děti na Vyšehradě – dnes známý Jedličkův ústav, o dva roky později Pražské sanatorium s II. chirurgickou klinikou v Podolí, kterému se nemohlo rovnat žádné podobné zařízení v Evropě. Po vzniku Československa byly Jedličkovy nesporné vědecké zásluhy roku 1921 oceněny jeho jmenováním řádným profesorem a prvním přednostou II. chirurgické kliniky University Karlovy. Rudolf Jedlička byl ukázkovým příkladem workoholika. Svě profesi obětoval veškerý čas a také osobní život. Pracoval na poliklinice, měl praxi v pražské Příčné ulici, přednášel studentům, psal odborné práce, jezdil na lékařská sympozia. Uměl anglicky, německy, francouzsky a latinsky – často přednášel v zahraničí, například i na věhlasné klinice Mayo v Americe. Přesto měl i své

